

VASA DAGBLAD

Nr 27 Söndagen den 7 juli 2024

ISSN 2954-2448

**Äntligen en
medicin mot
celiaki?**

**Våra nya minist-
rar** sid 2-3

**Granbarkbor-
ren sprider sig i
Vasa skärgård**

**HÄR FINNS VI:
vpress.ovh**

**12
informativa
sidor!**

NYA MINISTRAR

Våra nya ministrar: Undervisningsminister Adlercreutz och Europa- och ägarstyrningsminister Strand

Fredagen den 5 juli fick regeringen två nya ministrar.

Undervisningsminister Anna-Maja Henriksson beviljades avsked från sitt ministeruppdrag och ersattes av Anders Adlercreutz. Samtidigt utnämndes riksdagsledamoten Joakim Strand till ny Europa- och ägarstyrningsminister, en position tidigare innehaft av Adlercreutz.

Efter utnämningarna höll de nyutnämnda ministrarna en presskonferens i Statsrådsborgens pressrum. Under konferensen betonade Anders Adlercreutz, som nu tar över som undervisningsminister, vikten av att fortsätta arbetet med att förbättra utbildningssystemet och säkerställa att

alla elever får den bästa möjliga utbildningen.

Joakim Strand, den nya Europa- och ägarstyrningsministern, framhöll sin avsikt att stärka Finlands roll inom EU och förbättra statens ägarstyrning. Strand uttryckte också sin tacksamhet för förtroendet och sin entusiasm inför de kommande utmaningarna.

Ministrarnas utnämningar markerar en viktig omställning i regeringen, och både Adlercreutz och Strand ser fram emot att ta sig an sina nya roller och bidra till regeringens arbete med att utveckla landet.

Images: License: CC BY 2.0 © Katja Sällä, valtioneuvoston kanslia, © Fanni Uusitalo, valtioneuvoston kanslia

WHO: Fysisk inaktivitet skadlig för hälsan!

En färsk rapport från Världshälsoorganisationen (WHO) målar upp en oroande bild: nästan 1,8 miljarder vuxna i världen, eller ungefär en tredjedel av befolkningen, får inte tillräckligt med motion. Denna alarmerande siffra har ökat avsevärt sedan 2010, vilket understryker en oroande global trend mot inaktivitet.

Konsekvenserna av denna utveckling är långtgående. Fysisk inaktivitet är en betydande riskfaktor för kroniska sjukdomar som hjärtsjukdomar, stroke, diabetes och vissa cancerformer. Det påverkar också den mentala hälsan och det allmänna välbefinnandet.

Vad ligger bakom denna minskning av aktivitetsnivån? En hektisk livsstil, ökat beroende av teknik och otrygga miljöer som hindrar gång- och cykelvägar är alla bidragande faktorer. Rapporten belyser också klyftan mellan könen, eftersom kvinnor genomgående är mindre aktiva än män.

Den goda nyheten är att vissa länder gör framsteg. WHO identifierar 22 länder som är på god väg att nå det globala målet att minska den fysiska utsattheten till 2030. Mer behöver dock göras.

WHO efterlyser ett mångfacetterat tillvägagångssätt. Det är mycket viktigt att stärka politiken för att främja fysisk aktivitet. Det kan handla om att skapa säkra gång- och cykelvägar, främja idrottsprogram på gräsrotsnivå och integrera fysisk aktivitet i planeringen av kollektivtrafiken.

Individuellt ansvar är viktigt, men ansvaret bör inte enbart ligga hos medborgarna. Vi behöver en "hela samhället"-strategi som gör motion tillgänglig, överkomlig och, viktigast av allt, trevlig

för alla. Detta kan omfatta lokalt förankrade initiativ, program för välbefinnande på arbetsplatsen och främjande av aktiviteter som riktar sig till olika åldersgrupper, förmågor och kulturella bakgrunder.

Fördelarna med ökad fysisk aktivitet är obestridliga. Det är dags att vända denna oroande trend och skapa en värld där alla kan röra på sig och dra nytta av en hälsosam livsstil. Låt oss inte låta fysisk inaktivitet förvandlas till ett tyst hot – låt oss göra träning till en prioritet för en hälsosammare och lyckligare värld.

NYHETER

Hyresmarknaden i Vasa är på uppgång!

Vasa har stigit otroligt mycket i rankingen av hyresvärdar i Finland! För bara några år sedan hamnade staden längst ner på listan, men nu har den klättrat till plats nio, precis i topp tio. Denna vändning är utmärkta nyheter för investerare, eftersom den bådär för en stark hyresutveckling och positiva utvecklingsutsikter.

Vad är Vasas hemlighet? En viktig faktor är befolkningstillväxten. Tidigare minskade befolkningen, men nu har prognoserna blivit positiva. Detta ökar naturligtvis efterfrågan på bostäder

och höjer hyresnivåerna.

En annan viktig faktor är stadens utveckling. Vasa har satsat stort på infrastruktur och näringsliv, och framtidsutsikterna är mycket ljusa. Detta lockar nya invånare och företag, vilket ytterligare späder på hyresefterfrågan.

Ur investerarnas synvinkel är Vasa ett mycket attraktivt resmål. Hyresnivåerna har stigit måttligt, men utvecklingsutsikterna är mycket positiva. Detta innebär att investerare kan förvänta sig en god avkastning på sina investeringar under de kommande åren.

Vad innebär detta för hyresgästerna?

Dessvärre för hyresgästerna kan höjningen i Vasa innebära något dyrare hyror. Det är dock viktigt att komma ihåg att hyreshöjningen är måttlig och balanseras av de utmärkta levnadsförhållanden och tjänster som staden erbjuder. Vasa är en mycket trivsamt och trygg stad att bo i, och den har mycket att erbjuda både studerande, unga vuxna och familjer.

Om du funderar på att hyra en bostad i Vasa är det nu ett utmärkt tillfälle att agera! Hyres-

nivåerna är fortfarande rimliga, men de förväntas stiga i framtiden. Om du hittar en lämplig lägenhet bör du därför snabbt ta tillfället i akt.

Hyresmarknaden i Vasa är för närvarande livlig och det finns mycket att erbjuda både investerare och hyresgäster.

Vasa universitet hedrar toppexperter vid doktorspromotionen i september 2024

Vasa universitet ordnar sin sjätte doktorspromotion den 19–21 september 2024. Ceremonin ger universitetet möjlighet att hedra och uppmärksamma viktiga vetenskapliga och samhällliga

Fotobilaga - vpress.ovh

personer genom att utse dem till hedersdoktorer. Ett hedersdoktorat är den högsta utmärkelsen ett universitet kan ge, och i år kommer det att delas ut till tolv framstående personer.

Enligt rektor Minna Martikainen har utnämningarna betonat både vetenskapens och samhällets genomslag och betydelse, inte bara ur Vasa universitets synvinkel utan också ur hela Finlands perspektiv. Årets grupp av hedersdoktorer är exceptionellt bred och auktoritativ, med bland annat republikens president Alexander Stubb, jord- och skogsbruksminister Sari Essayah, investerarens styrelseordförande Jacob Wallenberg och industrikoncernen ABB:s verkställande direktör Björn Rosengren.

Alexander Stubb – Internationell påverkare och kunskapsförespråkare

En av de mest betydande mottagarna av ett hedersdoktorat är republikens president Alexander Stubb. Han har en doktorsexamen i internationella relationer och var, innan han blev rektor, professor vid European University Institute och avdelningschef i Florens, Italien. Stubb har gjort en mångsidig politisk karriär bland annat som utrikesminister, statsminister och finansminister. Han har också varit vice ordförande i Europeiska investeringsbanken.

Valet av president Stubb till hedersdoktor framhäver hans föredömliga roll som internationell påverkare och som ständigt har fäst uppmärksamhet vid betydelsen av kunskap, vetenskap och

kompetens i beslutsfattandet. Hans insatser inom finländsk och internationell politik och akademi gör honom till ett värdefullt tillskott till hedersdoktorsledet vid Vasa universitet.

En bred och auktoritativ grupp av hedersdoktorer

Valet av hedersdoktorer åter speglar mångfald och hög uppskattning av toppexperter inom olika områden. Vid utnämningen av hedersdoktorer beaktas deras bidrag till samhället och det internationella näringslivet. Till exempel representerar ledande personer som Jacob Wallenberg och Björn Rosengren betydande påverkare vars arbete har haft betydelse för både vetenskap och näringsliv.

En gemensam insats för vetenskap och samhälle

Doktorspromotionen vid Vasa universitet är inte bara en högtidlig tillställning, utan också en påminnelse om kunskapens och vetenskapens centrala roll i samhällsutvecklingen. Rektor Martikainen berättar: "Promotionen ger oss möjlighet att tacka och hedra dem som har främjat dialog och samarbete mellan vetenskap och samhälle."

Brändö bibliotek stänger – Bokbussen tar över och utökar servicen

Vasa kultur- och idrottsnämnd har beslutat att lägga ner Brändö bibliotek som en del av stadens ekonomiska balanseringsprogram. Biblioteket kommer att betjäna sina kunder fram till den 30 september 2024, därefter tar bokbussen över med utökad service för Brändös invånare. Två nya bokbusshållplatser kommer att öppnas under hösten.

För närvarande finns det sex närbibliotek och en bokbuss i

Vasa, förutom huvudbiblioteket. Kultur- och biblioteksdirektör Sanna Bondas förklarar att det stora sparkravet tvingade till en minskning av servicenätverket.

– Brändö bibliotek ligger närmast huvudbiblioteket av alla närbibliotek, vilket var en avgörande faktor för nedläggningsbeslutet. De övriga närbiblioteken ligger längre bort, säger Bondas.

Besökarantalet på Brändö bibliotek har minskat stadigt under de senaste tio åren, trots en viss ökning efter coronaåren. Bondas påpekar att detta också bidrog till beslutet.

Utökad bokbusservice för Brändöbor

Från och med hösten kommer två nya bokbusshållplatser att öppnas i Brändö, med en möjlig tredje hållplats senare. Detta för att säkerställa att områdets daghem, Vikinga skola och övriga kunder får fortsatt tillgång till bibliotekstjänster.

– Vi vill garantera att bibliotekstjänsterna fortsätter att vara tillgängliga för alla i området, säger Bondas.

För boenden i servicehus levereras biblioteksmaterial direkt genom den uppsökande verksamheten. Bibliotekets avgiftsfria tjänst "Boken kommer" finns också tillgänglig för dem som på grund av hög ålder, rörelsehinder eller sjukdom inte kan ta sig till biblioteket eller bokbussen.

Dessutom erbjuder det nationella e-biblioteket en mängd digitala resurser, såsom e-böcker, ljudböcker och tidningar, som kan lånas via mobilenheten.

Framtiden för Brändö biblioteks lokaler

Brändö biblioteks lokaler kommer att tömmas senast vid årets slut. Vasa Hussektor ansvarar för de fortsatta planerna för lokalerna, men dessa är ännu inte fastställda.

Med denna förändring ser Vasa stad till att anpassa bibliotekstjänsterna till invånarnas behov, trots de ekonomiska utmaningarna, och fortsätter att erbjuda tillgång till litteratur och information genom innovativa lösningar som bokbussen och digitala tjänster. (Vasa.fi, press-

meddelande)

**De, som vet litet
mera
är
De, som läser Wasa
Dagblad**

Granbarkborren sprider sig i Vasa skärgård

Granbarkborren (Ips typographus) är en ca en halv centimeter lång skalbagge som utgör det ekonomiskt mest betydande hotet mot granträd i skogsbeståndet. Dess reproduktion sker främst i träd som har fallit av blåst eller som är försvagade. Stormarna som skadat granarna i våra områden kan ha gjort det lättare för granbarkborren att sprida sig.

Men den viktigaste faktorn är nog klimatförändringen och granbarkborren är bara en av de problem som vi får kämpa mot framöver.

Nu kommer det många notiser om hur granbarkborren sprider sig i Vasa skärgård.

I FB-gruppen "Vasa skärgård" berättas om hur granskogen på Värilax-ön är drabbad. Minst ett femtiotal, kanske upp till hundra döda granar har setts. På Bergö finns det många drabbade träd.

Efter angrepp av granbarkborren duger granen på sin höjd till energived, av väldigt litet ekonomiskt värde.

Alla som äger skog i dessa trakter har nog skäl att inspektera trädbeståndet och vidta åtgärder ifall smittade granar hittas.

Granbarkborren förökar sig i trädens inre bark, både levande och död ved. De vuxna skalbag-

DENNA TIDNING KAN MAN LÄSA VAR SOM HELST:

Som här, i Egypten

garna övervintrar i skogsmarken och i träden när miljöför-hållandena inte är gynnsamma för reproduktion. När förhållandena är rätt letar de vuxna barkborrarna upp till en halv mil i sökandet efter en sårbar värd. När de hittar värden, borrar de genom försvagad bark för att bygga tunnlar där de kan para sig och lägga ägg. De utsöndrar feromoner för att locka fler individer till trädet. Två till fem veckor efter kontamineringen kan de migrera till en annan värd och upprepa processen. När larverna kläcks matar de och förpuppar sig under barken. Upp till tre generationer kan produceras per år.

Granbarkborrar kommunicerar med varandra genom att använda feromoner, föreningar eller blandningar som förmedlar meddelanden. Vissa elektrofy-sio-logiska och beteendemässiga statistiker visar att granbarkborrar inte bara kan känna lukt-meddelanden direkt från andra granbarkborrar utan också vissa föreningar från träd.

FPA Föreslår: Egenläkare och egenvårdare

Folkpensionsanstalten (FPA) anser att social- och hälsovårdsmi-nisteriets nya modell för FPA-ersättningar, som nyligen varit ute på remiss, är ett steg i rätt riktning. FPA föreslår dock att mo-

dellen bör utvecklas vidare mot en struktur som bygger på husläkare och egenvårdare för att garantera kontinuitet i vården utan betydande merkostnader.

Den föreslagna modellen syftar till att stödja primärvården och förbättra tillgången till allmänläkare. Modellen främjar också kontinuiteten i vården, eftersom det inte finns några begränsningar för antalet besök hos allmänläkare. Arbetet med att utveckla denna nya modell för FPA-ersättningar kommer att fortsätta under den nuvarande regleringsperioden.

– FPA

sjukvårdersättningar kan i framtiden baseras på en modell som fokuserar på kontinuiteten i vårdrelationen mellan patient och läkare. En egenvårdare och, vid behov, andra medlemmar i ett multiprofessionellt team skulle stödja patientens vård, säger

FPA generaldirektör Outi Antila.

Stark Forskningsevidens för Kontinuitet i Vården

Forskning visar tydliga fördelar med kontinuitet i relationen mellan patient och läkare. När en och samma allmänläkare vårdar patienten förbättras vårdkvaliteten, sjukdomsfrekvensen och dödligheten minskar avsevärt, och de totala vårdbehoven och vårdkostnaderna sjunker. Dessutom ökar patienttillfredsställelsen.

Den föreslagna husläkar- och egenvårdarmodellen syftar till att, tillsammans med välfärdsområdena, garantera kontinuitet i vården utan att skapa stora merkostnader. Patienter inom välfärdsområdena skulle vid behov kunna välja en specialist i allmänmedicin inom den privata sektorn som husläkare och en vårdare som arbetar tillsammans med läkaren som egenvårdare.

Främja Jämlikhet och Effektivitet

Experter vid FPA menar att modellen med husläkare och egenvårdare skulle främja jämlikhet inom hälsotjänsterna och vara ett kostnadseffektivt sätt att förkorta vårdköerna. Genom att frigöra resurser inom den offentliga hälso- och sjukvården kan man bättre tillgodose behoven hos de patienter som kräver omfattande och multiprofessionella tjänster.

– Jag hoppas att den nya modellen kan utvecklas i nära sam-

arbete med välfärdsområdena och andra aktörer på området, säger Antila.

Denna nya riktning för FPA-ersättningar markerar en betydande förändring i hur hälsovårdstjänster kan organiseras och levereras, med fokus på kontinuitet, effektivitet och jämlikhet för att förbättra vårdkvaliteten för alla medborgare.

Pekka Toveri: Vi är i krig

Pekka Toveri skriver i meddelandetjänsten X:

”Och vi är nu i krig med Ryssland. Se bara på allt sabotage som Ryssland gör. Eftersom Ryssland inte på allvar kan hota oss militärt letar de efter svagheter i vårt försvar genom hybridkrigföring.”

Skrivandet har väckt stor uppmärksamhet. Någon säger att också den tidigare presidenten Niinistö har hållit med:

”Ryssland säger att de är i krig med väst – vi är en del av väst”

EVENEMANG**ÄLVKYRKAN, Voitila**

Allsång i sommarkvällen (kesäil-

Iän yhteislaulu)

11.7.2024

kl 18-19

Voitilantie 154, 66520 Veikkaala

Korsholms svenska församling

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

24.7 - 31.7.24

korsholmmusicfestival.fi

VAASA FESTIVAL

1-3.8.2024

<https://vaasafestival.fi/>

TOVE TEUVALLA-OOPERARA

Teuvan kirkko

3.8.24 - 11.8.2024

3.8. klo 18

4.8. klo 15

8.8. klo 19

9.8. klo 19

10.8. klo 15

11.8. klo 15

<https://www.korsholmmusicfestival.fi/tove-teuvalla/operan-tove-teuvalla>

VAASAN MARSSI

9.-11.8.2024

Vaasan Kävelyklubi ry/rf

www.vaasanmarssi.fi

WASA FUTURE -FESTIVAL

5-10.8.2024

Wasa Future Festival 2024 järjestetään 5.-10. elokuuta.

Tapahtuma kokoaa osaavia ja motivoituneita henkilöitä elinkeinoelämästä, yliopistoista, alueellisista päätöksentekelimistä ja ministerikunnasta keskittymään ongelmien ratkaisemiseen Vaasassa ja eri puolilla Suomea. Festivaalin teemat vaihtelevat teollisista innovaatioista kulttuuriin näkökohtien tarjoten alustan yhteistyölle ja ongelmanratkaisulle.

Tilaisuutta voi seurata Wasa Future Festivalin YouTube-kanavalla.

Wasan innovaatiokeskus-Gerbyntie 18

65230 Vaasa

<https://wasafuturefestival.fi/>

TAITEIDEN YÖ

Odotettua kansanjuhlaa Taiteiden yötä vietetään Vaasassa 15.8.2024 karnevaalien hengessä. Ilmoittautuminen Taiteid-

Viikon taide-elämys:

Helene Schjerfbeck

10.7.1862 - 23.1.1946

Haavoittunut soturi hangella, 1880

en yöhön on avautunut.

VAASA LITTFEST

tila - tillstånd

13.-17.11.2024

vaasa.fi/litffest

RUSK

19-23.11.24

Kamarimusiikkia Pietarsaaressa

Kaipuun kauneus

Kansainvälistä luovuutta vuoden pimeimpään aikaan

ruskfestival.fi

TIKANOJA:

VUODEN TAIDE-

TAPAHTUMA VAA-

SASSA

Eero näyttely

23.11.2024

Järnefeltin avautuu

OPERA

Dokumentären "Tove Jansson och de tio jungfrurna" producerad av Moomin Characters har premiär under operaveckan i Teuva

TOVE TEUVALLA (Tove i Teuva) – en opera med intressant sidoprogram

Den nya operan Tove Teuvalla, som produceras av Musikfestspelen Korsholm, åtföljs av ett brett program med sideevenemang som tar upp personen Tove Jansson och byggandet av den nya kyrkan i Teuva. Tove Janssons unika mästerverk, Altartavlan i Teuva, ger ett nytt perspektiv på den älskade konstnären och den lilla landsbygdsorten. Moomin Characters och Tove Janssons dödsbo har producerat en dokumentär om Tove Janssons tid i Teuva, "Tove Jansson och de tio jungfrurna". Jansson målade altartavlan i Teuva kyrka under sin frenetiskt kreativa period i början av 1950-talet, och det var den enda sakrala målningen i hennes karriär. Verket utspelar

sig i en tid då Jansson bland annat målade tiotals väggmålningar runt om i Finland, skrev och illustrerade muminberättelser och arbetade på teatern.

Den ambulerande utställningen Elsi och Toves resa, om Teuva (Östermark) kyrkas design och konst, öppnar på Orrela kulturcentrum den 2 juli och visas fram till den 11 augusti.

Utställningen ger en bred presentation av Teuva kyrka, dess arkitektur och konst av Elsi Borg och Tove Jansson samt andra viktiga kvinnliga formgivare.

Tove Jansson och de tio jungfrurna - dokumentär om Tove Janssons enda altartavla "Tove Jansson och de tio jungfrurna" är en dokumentärfilm om den dramatiska branden i den gamla kyrkan i Teuva, byggandet av den nya kyrkan och målningen av altartavlan, samt om Tove Janssons tid i Teuva. Filmen tar del av samtida minnen av Jansson och fördjupar sig i konstnärens tankar kring olika målartekniker genom anteckningar i arbetsböcker och brev.

Den ger också en bild av stämningen i Finland på 1940- och 1950-talen och den offentliga konstens roll i återuppbyggnaden av ett land som stod i ruiner. "Det var de värsta arbetsförhål-

landen jag någonsin har upplevt, men det var roligt att göra något seriöst", säger Tove själv om sitt arbete mitt i ett kyrkbygge i Teuva.

Dokumentären, som är fullspäckad med arkivmaterial, är nästan en timme lång. Förutom foton och brev skrivna av Jansson innehåller dokumentären en mängd intervjumaterial.

Skådespelerskan Alma Pöysti ger Tove Jansson en röst i dokumentären. Pöysti var nyligen nominerad till en Golden Globe och spelade även huvudrollen i filmen Tove från 2020.

Dokumentären berättas av hennes bror, skådespelaren Oskar Pöysti. "Vi ville visa hur mycket arbete som ligger bakom en sådan här muralmålning. Genom Janssons anteckningar i arbetsboken och brev får vi en inblick bakom kulisserna i hennes kreativa process. För att visualisera dem har vi tagit hjälp av samtida konstnärer som har

rekonstruerat processen steg för steg", säger Kira Schroeder, dokumentärens regissör. "Vi har också velat sätta in altartavlan i ett större sammanhang - det är också en berättelse om en något bortglömd del av Tove Janssons karriär och om den offentliga konstens roll i återuppbyggnaden av Finland efter kriget."

Dokumentären är producerad av Moomin Characters och Tove Janssons dödsbo, med Kira Schroeder, Milla Kallijärvi och Linus Lindholm. Dokumentären har premiär i Teuva lördagen den 3 augusti.

Dokumentären visas i aulan i Teuva skolcentrum, Porvarintie 49, före och efter operaföreställningarna, och biljetter säljs via Netticket:

<https://www.netticket.fi/korsholm-music-festival>. Biljettpriset är 10 euro.

Filmförevisningarna i Teuva arrangeras av Teuvalainen Kulttuurin Tuki i samarbete med Musikfestspelen Korsholm och det ges sammanlagt 11 föreställningar: lör 3.8 kl. 16.15, sön 4.8 kl. 13.15 och 18.00, tor 8.8 kl. 16.00 och 17.15, fre 9.8 kl. 16.00 och 17.15, lör 10.8 kl. 13.15 och 18.00, sön 11.8 kl. 13.15 och 18.00.

Dokumentären kommer också att visas förutom under Operaveckan på Teuva Ungdomsförenings Kino-Kuva biograf, <https://kinokuva.fi/>.

Elsis och Toves resa - en utställning som ger en bild av Teuva kyrka som ett konstverk När vandringsutställningen Elsi och Tove i Teuva invigs står Teuva kyrka, som ritades av Elsi Borg i början av 1950-talet, och dess unika altartavla, De tio jungfrurna, målade av Tove Jansson, i fokus.

Genom två andra framstående formgivare, Dora Jung och Lisa Johansson-Pape, dyker kyrkan också ner i viktiga decennier av finländsk design. I utställningen kommer lokalsamhällets känslomässiga band till kyrkan till uttryck på ett rörande sätt i stunder av sorg och fest. "En reproduktion av altartavlan i full storlek, utförd i al secco-teknik, visas upp, komplett med ursprungliga altardukar. I vår utställning kan besökarna på så sätt gå in i ett imaginärt altarrum och studera verket på nära håll", säger utställningsdesigner Oskari Luoma, FM. Utställningen visas på kulturcentret Orrella i Teuva, Porvarintie 51. Utställningen är öppen 2.7-11.8.2024 kl. 12-18 (stängt på måndagar), med förlängda öp-

pettider under föreställningar av operan "Tove Teuvalla". Utställningens inträde är avgiftsfritt.

Pressmeddelande 17.6.2024

MUSIK

Musikfestspelen Korsholm startar med evenemanget Tjuvstart-Varasstart-Early Start den 23.7.

Musikfestspelen Korsholm öppnar för 42:a säsongen med evenemanget Tjuvstart-Varasstart-Early Start i Vasa kyrka den 23 juli kl. 19.30. Programmet har en unik kombination av stumfilm och orgelspel.

Stumfilmen Österbottningar (1925) skildrar Österbotten och dess invånare i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Filmen regisserades av Teuvo Puro och är en av klassikerna inom finsk stumfilm. Orgelackompanjemang framförs av Jimi Järvinen.

Evenemanget är kostnadsfritt. Den ordnas i samarbete med Vasa kyrkliga samfällighet.

Evenemanget Tjuvstart-Varasstart-Early Start är ett ypperligt tillfälle att bekanta sig med stämningen på Musikfestspelen Korsholm och uppleva en unik upplevelse med historisk stumfilm och orgelackompanjemang.

LITTERATUR

Kända författare gästtar Vasa LittFest

Vasa LittFest, en av höstens mest efterlängta litteraturhändelser, har offentliggjort de första gästande författarna för årets

festival, som går av stapeln den 14–16 november 2024. Bland de inbjudna finns några av Nordens mest framstående litterära röster, däribland Riina Tanskanen, Juha Itkonen, Kaj Korkea-Aho och Ville-Juhani Sutinen. Årets tema är "Tillstånd", vilket kommer att utforskas ur olika perspektiv.

Riina Tanskanen: En mångsidig konstnär

Bildkonstnären, serietecknaren och författaren Riina Tanskanen är en av festivalens höjdpunkter. Känd för sin serie "Tympeät tytöt", som nått stor popularitet på Instagram, har Tanskanen blivit en stark röst för kvinnors upplevelser och samhällskritik. Hennes verk ifrågasätter normer kring kvinnlighet och samhällets strukturer. År 2022 mottog hon statens pris för informations-spridning och i fjol gav hon tillsammans med Samu Kuoppa ut faktaboken "Kapitalismin suuri illuusio". Under festivalen kommer Tanskanen att skapa en väggmålning i Vasa stadsbiblioteks Matilda-utrymme, som knyter an till festivalens tema.

Juha Itkonen: En ledande författare

Juha Itkonen, som debuterade med romanen "Myöhempien aikojen pyhiä" och vann Kalevi Jäntti-priset 2003, är en annan författare som gästtar LittFest. Itkonen har sedan dess publicerat tio romaner, den senaste "Teoriani perheestä" från 2023, som är en personlig berättelse om familjelivet. Hans litterära verk spänner över flera genrer, inklusive novellsamlingar och barnböcker, vilket gör honom till en mångsidig och uppskattad författare.

Kaj Korkea-Aho: En erkänd finlandssvensk röst

Kaj Korkea-Aho, en av de mest erkända finlandssvenska författarna, kommer också till Vasa. Korkea-Aho är känd för sina kolumner i Hufvudstadsbladet och sina prisbelönda böcker. Hans senaste verk "Hur man möter en mamma" handlar om två mäns resa till föräldraskap och utforskar ämnet med både humor och djup.

Ville-Juhani Sutinen: En mångsidig författare och kritiker

Ville-Juhani Sutinen, som vann Finlandiapriset i facklitteratur 2022, bidrar med sin breda

kunskap inom både fiktion och facklitteratur. Sutinen är också en framstående översättare och litteraturkritiker. Hans senaste bok "Ruoka, valta ja nälkä 1900-luvun diktatuureissa" utforskar makt och hunger under 1900-talets diktaturer.

Tillstånd som festivaltema

Årets tema, "Tillstånd", kommer att utforskas ur olika litterära vinklar, inklusive miljöns tillstånd, människans tillstånd och skräckens tillstånd. Producent Ilkka Nyqvist beskriver temat som mångfasetterat och betonar litteraturens kraft att ge en djupare förståelse för klimatförändring, mänsklighet och primitiva känslor som skräck.

LittFest samarbetar med De ungas Agenda 2030, Svenska Litteratursällskapet, KulturÖsterbotten och Vasa stadsorkester för att skapa en festival som inte bara erbjuder möten med toppförfattare och kvalitetslitteratur, utan också främjar hållbar utveckling.

(www.vaasa.fi)

HÄLSA

Ungdomars användning av nikotinpåsar har starka kopplingar till användningen av andra nikotinprodukter, användningen av snus har blivit vanligare bland vuxna

THL

Daglig eller tillfällig användning av nikotinpåsar är vanligast bland pojkar som studerar till yrket, av vilka 21 procent använde nikotinportioner. Användningen var starkt förknippad med snus, rökning och användning av elektroniska cigaretter.

44 % av de som röker dagligen (dagligen eller tillfälligt) och 41 % av de som använder e-cigarett dagligen använde också nikotinportionspåsar och 70 % snusade. Användningen av nikotinportioner var i huvudsak låg bland

ungdomar som inte hade använt andra tobaks- och nikotinprodukter.

Enligt Hanna Ollila, specialistsakkunnig vid Institutet för hälsa och välfärd (THL), främjar parallell användning av nikotinprodukter uppkomsten och upprätthållandet av nikotinberoende.

"En del unga blir snabbt beroende av nikotin redan efter orengelbunden användning, och man kan bli förvånad över hur svårt det är att sluta använda nikotin. De nya produkterna är framtagna för att effektivt haka på stora mängder nikotin och tillsatser som förbättrar nikotinupptaget. Stora mängder nikotin innebär också en risk för förgiftning.

Information om användningen av nikotinportioner samlades in för första gången i Skolhälsoenkäten år 2023. Kartläggningen sammanföll delvis med att Fimea ändrade sin tolkning av regleringen av nikotinpåsar som en produkt enligt läkemedelslagen och att försäljningen av dem liberaliserades i Finland.

"Nikotinpåsar kunde säljas som ett substitut för tobak utan försäljningstillstånd, och ämnet diskuterades flitigt i medierna. Tillgången till produkter ökade snabbt, liksom medvetenheten om dem. Bilderna i nyheterna bidrar till marknadsföringen av produkterna. I den här situationen var det tydligt att de ungas intresse väcktes, säger Ollila

Allt fler vuxna snusar

Snus har blivit vanligare bland befolkningen i åldern 20–64 år under åren 2000–2020. Det har också blivit vanligare att snus och cigaretter förekommer sida vid sida. Rökningen har dock minskat mer än vad snusandet har blivit vanligare.

År 2022 snusade sex procent av männen och en procent av kvinnorna i åldern 20–64 år dagligen.

– Snuskonsumtionen minskade något bland män och låg på samma nivå för kvinnor från 2020 till 2022, när de senaste uppgifterna är tillgängliga. Snusanvändningen är alltså fortfarande klart högre än i början av millenniet", säger Otto Ruokolainen, specialistsakkunnig vid THL.

Snus är vanligast bland unga vuxna och män. Utöver dessa

grupper har användningen blivit vanligare, särskilt bland vuxna med berusningsdrickande. Hos män är daglig rökning förknippad med en lägre sannolikhet för daglig användning av snus, men en högre sannolikhet för tillfällig användning jämfört med icke-rökare.

Äntligen en medicin mot celiaki?

En ny studie ledd av Tammerfors universitet har visat att ett lovande celiakiläkemedel kan förebygga tarmskador orsakade av gluten på molekylär nivå. I studien undersöktes om en transglutaminas 2-hämmare kunde fungera som ett effektivt läkemedel vid behandling av celiaki. Tidigare vävnadsstudier har visat att denna hämmare förhindrar gluteninducerade slemhinneskador, och nu ger resultaten av mer än 10 000 genaktiviteter starka bevis för att det första effektiva celiakiläkemedlet

kan vara på väg.

Genombrott i ny forskning

I undersökningen vid Tammerfors universitet användes tarmorganoider, som är vävnadskulturer som isolerats från patientens tarmbiopsi. Organoider modellerar det inflammatoriska svaret vid celiaki och möjliggör studier av celltyper i tarmens ytepitel. Med hjälp av dessa minitarmar kan effekterna av celiaki och effekten av läkemedel studeras på obestämd tid. Fluorescensbilder visar det studerade inflammationskänsliga proteinet i cellkärnorna, vilket hjälper till att förstå inflammatoriska processer mer exakt.

Att konsumera glutenhaltiga spannmål som vete, korn och råg leder upp till två procent av människorna till onormalt immunsvar i tunntarmen och utveckling av celiaki. För närvarande är den enda behandlingen en livslång glutenfri kost, men dolt gluten kan orsaka symptom och skador på tunntarmens slemhinna även hos celiaki som följer en strikt diet.

Tvåvetenskaplig forskning och lovande resultat

I en tidigare vävnadsstudie koordinerad av professor emeritus Markku Mäki visade transglutaminas 2

Hämmaren förhindrade gluteninducerade tarmslemhinneskador hos patienter med celiaki. Transglutaminas 2

Hämmarens verkningsmekanismer är dock ännu inte helt

Vad är det här för ett hus?

Förra veckans hus:

Brändö bibliotek

PhitoScetch

klarlagda. I den nya studien undersöktes molekylära verkningmekanismer och effekten av ZED1227 läkemedel med hjälp av tarmbiopsier från celiakipatienter.

Biopsier togs efter en långvarig glutenfri diet och igen efter sex veckors glutenexponering, under vilken patienterna fick tre gram gluten per dag. Samtidigt fick vissa patienter en daglig dos på 100 milligram ZED1227 och andra placebo.

– Vi fann att orala ZED1227 effektivt förhindrade tarmskador och inflammation orsakad av gluten när man mätte genaktiviteten. Dessutom återgick aktiviteten hos de gener som ansvarar för upptaget av näringsämnen och spårämnen till den nivå som rådde före glutenexponeringen i läkemedelsgruppen, säger docent Keijo Viiri, som ledde studien.

Den komplexa mekanismen för celiaki

I tarmarna hos celiaki uppstår inflammation och slemhinneskador genom flera cellulära och molekylärbiologiska händelser när gluten binder till vissa HLA-molekyler (humant leukocytantigen). Gluten kan dock binda till HLA endast när tunntarmsenzymet transglutaminas 2 kemiskt modifierar glutenets struktur, dvs. deamiderar det. Läkemedlets effektivitet ZED1227 baseras på det faktum att det blockerar denna deamidation.

– Det är dock för tidigt att säga att ZED1227 är framtidens celiaki-

kimedicin som skulle eliminera behovet av att följa en glutenfri diet. Det är dock en stark läkemedelskandidat som potentiellt skulle kunna användas som ett komplement till en glutenfri kost. Dessutom har en del celiakipatienter HLA-genotyp med hög risk för celiaki, och det kan vara bra att tillämpa individualiserad medicin på dem i synnerhet om eller när ZED1227 blir tillgängligt på marknaden som celiakiläkemedel, säger Viiri.

Framtiden

Studien publicerades den 24 juni 2024 i tidskriften Nature Immunology. Publikationen är en del av doktorand Valeriia Dotsenkos doktorsavhandling, som granskas vid medicinska fakulteten vid Tammerfors universitet i augusti.

Läkemedlet ZED1227 har utvecklats av Zedira GmbH. Läkemedelsstudien från vilken tarmbiopsier erhöles utfördes av Dr. Falk Pharma. Huvudfinansiärer av studien var Dr. Falk Pharma, Finlands Akademi och Suomen Kulttuurirahasto.

(Källa: Tammerfors universitet, pressmeddelande)

UKRAINA

Ungerns EU-ordförandeskap, säkerhetsfrågor och avtalet om bilaterala relationer: Volodymyr

Zelenskyj träffade Viktor Orbán i Kiev

Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj träffade Ungerns premiärminister Viktor Orbán i Kiev. Hans besök ägde rum omedelbart efter det att Ungerns EU-ordförandeskap hade inletts.

”Detta är ett tydligt bevis på våra gemensamma europeiska prioriteringar och vikten av att återupprätta en rättvis fred i Ukraina och hela Europa, lösa de nuvarande svårigheterna och skapa nya grunder för att stärka Europa, den ekonomiska och sociala tillväxten”, betonade presidenten. Volodymyr Zelenskyj tackade Ungern för att ha stöttat ukrainarna och gett humanitärt bistånd till vårt land. Han noterade också landets deltagande i det första fredstoppmötet och stödet för slutkommunikén.

Licens: Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. Länk: www.president.gov.ua

RYSSLAND

Dmitrij Medvedev gratulerar EU:s nya ledare

Rysk diplomati när den är som bäst:

”Jag önskar de nyutnämnda EU-ledarna lycka till. Med andra ord – diplomatiskt översatt – de största misslyckandena och fruktansvärda problemen i utövan- det av deras höga makt! Vi kom-

mer att hjälpa dig med detta på alla sätt vi kan!”

Operationen för att befria Donbass var tänkt att pågå i fem dagar

Under många år hävdade Kreml att allt gick enligt planerna. Ett sådant argument hörs sällan längre.

I en artikel som Izvestija publicerade för två år sedan, den 25.2.22, förutspådde Dmitry Abzalov, ordförande för Center for Strategic Communication, att operationen för att befria Donbass och andra regioner skulle ta cirka fem dagar. Frågan är nu - hur har denna förutsägelse stått sig?

Enligt Abzalov ska operationen pågå under en baslinjeperiod, särskilt utanför de stora städerna. Han nämnde att de östra, centrala och södra regionerna troligen skulle kunna befrias, och möjligen skulle en korridor till Transnistrien kunna skapas - allt på cirka fem dagar.

Nu, efter två år, är det rimligt att fråga sig, har allt gått enligt planerna? Mer än två år har gått sedan befrielsen av Operation Donbass, och situationen måste också ge upphov till oro i Ryssland över hur väl de första prognoserna stämde överens med verkligheten.

AI

Google Translate kan nu 110 nya språk, inklusive samiska! Men inte Närpesdialekten!

Samiska språket och flera ryska minoritetsspråk ingår i utbyggnaden

Google Translates språkval har utökats avsevärt med 110 nya språk. Detta är den största expansionen i översättningsverktygets historia och innebär att det totala antalet språk nu uppgår till 260. Bland de nya språken finns flera minoritetsspråk, av vilka det viktigaste är tillägget av samiska

språk. De samiska språken talas av cirka 40 000 personer i Norden och Ryssland, och de riskerar att försvinna. Med Google Translate kan samisktalande personer enkelt översätta text till andra språk och vice versa, vilket hjälper dem att kommunicera med en bredare publik och bevara sitt språk.

Andra nya språk är:

Minoritetsspråk i Ryssland: udmurtiska, komiska, mariska, karelska, mordvinska språk (mordovia-ersa och mordovia-moksha), tjuvasj och basjkir, tatariska, avariska, jakutiska, burjatiska etc.

Andra språk: hausa, yoruba, igbo, amhariska, oromo, somaliska, zululu, xhosa, shona, walesiska, gaeliska (iriska och skotska), korsikanska, hawaiianska, tahiti, maori, etc.

Det är dock viktigt att notera att Närpesdialekten för närvarande inte finns med i Google Translates språklista. Förhoppningsvis kommer den att läggas till i framtiden så att människor som talar Närpesdialekten kan dra nytta av detta kraftfulla översättningsverktyg.

Vad innebär detta för dig?

Om du talar ett av de 110 nya språken kan du nu använda Google Översätt för att översätta text till de andra 260 språken. Detta kan vara användbart i många olika situationer, till exempel:

Resor: Du kan översätta gatuskyltar, menyer och annan text i ett främmande land.

Arbete: Du kan översätta dokument, e-post och annat material mellan olika språk.

Håll kontakten med släkt och vänner: Du kan översätta konversationer och meddelanden mellan olika språk.

Fler förbättringar är på gång

Förutom att lägga till nya språk har Google också förbättrat noggrannheten i översättningar av befintliga språkpar. Företaget använder nya maskininlärningsmodeller och tekniker för att förbättra översättningskvaliteten och har uppnått betydande förbättringar i många språkpar.

Google Translate är ett kraftfullt verktyg som kan hjälpa människor att kommunicera mellan olika språk. Att utöka med 110 nya språk och förbättra nog-

grannheten i befintliga språkpar kommer att göra tjänsten ännu mer användbar och effektiv.

Målet är att Google translate ska kunna 1 000 språk av alla språk som talas i vår värld..

Låt oss testa detta: här är samma artikel på samiska:

Google Translate máhtttá dál 110 ođđa giela, earret eará sámegiella! Muhto ii Närpes-suopman!

Sámegiella ja mánga ruošša veahádatgiela leat mielde viiddideamis

Google Translate giellaválljen lea mealgat viiddiduvvon 110 ođđa gielain. Dát lea stuorámus viiddideapmi jorgalanreaiddu historjás ja mielddisbuktá ahte oppalaš gielat dál leat 260.

Ođđa gielaidda gaskkas leat mánga unnitlogugiela, main dehálemos lea sámegielaidda lasiheapmi. Sámegielaidda háallet sullii 40 000 olbmot Davviriikkain ja Ruoššas, ja dat leat vára vuolde jávkat.

Google Translate bokte sáhttet sámegielaidda álkut jorgalit teavsta eará gielaidda ja nuppádassii, ja dat veahkeha sin gulahallat stuorát gehččiiguin ja seailuhit iežaset giela.

Eará ođđa gielat leat:

Unnitlohkogielat Ruoššas: udmurta, komi, mari, kárlalaš, mordovalaš gielat (mordovia-ersa ja mordovia-moksha), čuvagiella ja baškiigiella, tatargiella, avaragiella, jakut, burjatgiella jna.

Eará gielat: hausa-, yoruba-, igbo-, amhari-, oro-, somali-, zululu-, xhosa-, shona-, walisagiella, gálgiella (írlándalaš ja skohttalaš), korsikalaš, hawaigiella, tahitjalaš, maorigiella jna. Muhto lea dehálaš fuomášuhttit, ahte närpes-suopman ii leat dán áigge mielde Google Translate giellalisttus.

Sávvamis dat lasihuvvo boahhtevuođa vai olbmot geat hálet närpesgiela sáhttet ávkkástallat dán fámoláš jorgalanreaiddu.

Maid dát mearkkaša dutnje? Jus hálat ovttá dain 110 ođđa gielain, de sáhtát dál geavahit Google Translate jorgalit teavstaid eará 260 gillii. Dát sáhtát leat ávkin mángga sierra dilis, ovdamearkka dihte:

Mátkkošteampi: Sáhtát jorgalit

geaidnogalbbaid, biebmolisttuidda ja eará teavsttaid vieris riikkas.

Bargu: Sáhtát jorgalit dokumenttaid, e-poasttaid ja eará materiálaidda iešguđet gielaidda gaskkas.

Doala oktavuoda bearrašiiguin ja skihpáriiguin: Sáhtát jorgalit ságastallamiid ja dieđuid iešguđet gielaidda gaskkas.

Eanet buorideamiid leat jođus Ođđa gielaidda lasiheami lassin Google lea maiddái buoridan dálá giellapáraid jorgalusaid dárkilisvuođa. Fitnodat geavaha ođđa mášiidnaoahppanmálliid ja tehnikaid buoridit jorgaleami kvalitehta ja lea olahán mearkkašahatti buoridemiid mángga giellapárras.

Google Translate lea fámoláš reaiddu mii sáhtta veahkehit olbmuid gulahallat iešguđet gielaidda gaskkas. Go viiddidit 110 ođđa gielain ja buoridit dálá giellapáraid dárkilisvuođa, de šaddá bálvalus ain eambo ávkkálaš ja effektiivva.

Mihttomearri lea ahte Google translate máhtttá 1000 giela buot gielain mat hálljuvvojit min máilmmis.

VECKANS CITAT

Sonja Kurtén-Vartio (Facebook)

Den svåra ekonomiska situationen i välfärdsområdet

Det kommer inte som någon överraskning för någon annan än ministrar och beslutsfattare i välfärdsområdena.

Varje tålmodig och nära anhörig har från början sett att detta projekt kommer att gå i stöpet och sluta i konkurs.

Av den anledningen att:

1) I 15 år var en sådan organisation planerad, och i en sådan ordning, att den var dömd att misslyckas.

2) En gigantisk organisation byggdes upp med så många ledare att huvudena klappade och ingen behövde ta ansvar för någonting.

3) I ett tidigt skede övergavs alla huvudsyften med att a) underlätta och påskynda tillgången

till läkare så att patienten kunde få tillgång till behandling så snabbt som möjligt. b) att kostnaderna skulle minska, c) att resurserna skulle fördelas på rätt sätt, d) att vårdcentralerna skulle fungera så bra att patienterna inte i onödan skulle hamna i specialiserad sjukvård och därmed minska behandlingstider och vårdplatser för dem som behövde specialiserad sjukvård.

Vad hände då?

1) Du kunde inte ens komma till doktorn med en yxa längre. I mitt fall erbjöds jag 4,5 månader i förväg. Vid de två följande tillfällena var jag omedvetet tvungen att gå till "wanto be doctor", det vill säga en hybridsjuksköterska, trots att tiden hade gått till läkarens tidsnummer. Inget av besöken var till någon hjälp.

2) Människor har inte alltid tålmod att lugna, vilket orsakar nya förhårdnader och ökar kostnaderna.

3) Dumma besparingar resulterar i stora merkostnader, på många olika sätt. Inte minst i form av transportkostnader. Nu tävlar välfärdsområdena om att stänga vårdinrättningar som är öppna dygnet runt, vilket redan har lett till att patienter blir liggande på dyrare platser inom den specialiserade sjukvården, trots att de inte är nödvändiga i det läget.

4) Befolkningen åldras hela tiden. Inte heller detta har kommit som någon överraskning för någon annan än beslutsfattarna. Det är inte fråga om medmännisklighet om den acceptabla planen är att flytta en äldre person med en minnessjukdom upp till 200 km bort från sina släktingar för att ensam vänta på döden.

Hur är det möjligt att hela sjukvården har kunnat uppnås på ett så sextigt sätt, på så kort tid.

Den enda förklaringen måste vara att arkitekterna bakom denna röra inte har haft släktingar som har varit i patienters situation eller ännu inte har behövt boka en läkartid från välfärdsområdet.

Men troligtvis har de inte förstått att de nu planerar och bestämmer hur deras tillgång till vård ska se ut när de blir äldre.

Tillåtet att dela!

HUMOR

- för hundra år sedan

ENFALDIG

En dam ansatte ivrigt Tegnér med begäran att han skulle säga något kvickt, tills han slutligen blev förargad.

— Nåväl, sade han slutligen, Gud, världen och Ni äro trefaldiga, vad äro då världen och Ni tillsammans?

— Tvåfaldiga, sade damen.

Och vad är då Ni?

— Enfaldig, sade damen.

— Det stämmer, sade Tegnér.

LÄTTJA

En lärpojke blev av sin mästare hårt agad för lättja. Gråtande utbrast pojken: — jag önskar att jag vore död!

— Ja det tror jag nog skulle smaka dig, din lätting, sade mästaren, att ligga och dra' dig i en bekväm likkista!

NOAKS ARK

Djuren i Noaks ark skulle gå och lägga sig. Men de kunde inte sova, ty i en timmes tid ljöd ett mystiskt entonigt knapprande från en knut. Till slut hov elefanten upp sin röst och sade strängt: — Vem är det som stör oss, så att vi inte får sova?

Från ett hörn hördes tusenfotingens späda olyckliga stämma: — Det är bara jag, som tar av mig mina kängor.

PUTTE VILL HA MEDICIN AV MORMOR

MODERN: „Men, Putte dä, varför vill du bara ha me-

dicin av mormor och inte utav mig?“

PUTTE: „Jo, vet du, mamma, mormors hand skakar så!“

NYHETER

A; „Ni lär ha skrivit i er tidning, att jag är en falskspelare och bedragare!

B: .Omöjligt! Min tidning innehåller bara nyheter!

FÖDD TILL DANSARE

„Tror ni inte, kapten, till att dansa måste man vara född?“

„Säkert . . . Jag har aldrig sett någon ofödd dansa“.

JU MER MAN FÅR, DESTU MER VILL MAN HA

„Det är ganska egendomligt, ju mer man får, dess mer vill man ha!“ „Hör'u säj mej en sak! Har'u fått tvillingar nå'n gång?“

Veckans astronomiska bild:

NASA Unveils Celestial Fireworks as Official Hubble 25th Anniversary Image.jpg

The star cluster Westerlund 2 in the Milky Way galaxy, with an estimated age of about one or two million years. It contains some of the hottest, brightest, and most massive stars known. The cluster resides inside a stellar breeding ground known as Gum 29, located 20,000 light-years away in the constellation Carina.

NASA, ESA, the Hubble Heritage Team (STScI/AURA), A. Nota (ESA/STScI), and the Westerlund 2 Science Team

Public domain

Nästa vecka:

:

Från läsarna

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt koimmer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning. Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till:

wasadagblad@gmail-com

Annonsera i WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermodärna dagstidning.

Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png, annonserna förminskas sedan till spaltbredd 46 mm.

WASA DAGBLAD

wasADAGBLAD@gmail.com